

Inseminering -er det så vanskelig ?

Det var egentlig etter årsmøte i Stavanger at det slo meg at kanskje noen kunne ha nytte av mitt innspill på hvordan en kunne inseminere mer i besetningen sin uten alt for mye mer arbeid.

Har ikke mye erfaring på feltet selv, har innseminert 5 dyr i 2001 og 16 i 2002, men syns jeg har funnet en metode som fungerer bra for meg i alle fall.

Det viktigste er egentlig å se innom dyra så ofte som mulig, det er ikke nok og ta en tur før en legger seg om kvelden og tro du skal få med deg brunsten da.

Jeg har prøvd og ha de dyrene jeg skal bedekke så nær boligen som mulig, helst så en kan se dyra fra kjøkkenbordet.

Etter kalving kommer noen kuer i brunst alt etter en måned, da er det viktig at en noterer seg slike brunster, også de en ikke er helt sikker på. Brunst kalendere er veldig oversiktlige og når en ser at det nærmer seg 21 dager (ofte en dag mindre på kviger) så følger du opp den kua du trodde var i brunst for 3 uker siden litt bedre en de andre, ser etter om hun slimer, hvordan slimet er, om hun prøver og ri selv, eller står for andre kuer. Det er ofte nyttig og følge med en dag eller to etter at kua var i høybrunst (to for ridning), ser en spor etter blødning da, så vet en 100 % sikkert at en hadde en sikker brunst.

Rådgiverne på slakteriene har sikkert litt brosjyrer og sende ut der en viser forskjellige stadier på brunst/sliming.

En klarer vel aldri å bli like flink til og få kalv i kua, ved inseminering som en okse er, men uten og være sikker før jeg ser resultater til våren, så mener jeg rundt 2/3 tok seg på første forsøk.

Har sluttet med og stresse dyrlegen så mye som jeg gjorde første året, når kua står for ridning har du vanligvis god tid på deg. Er kua i høybrunst om ettermiddagen/kvelden ringer du dyrlegen klokka 8 og ber han komme så fort han får tid, og er kua i høybrunst tidlig om morgen, så be dyrlege se innom deg sist på ruta den dagen.

Hvis du ikke har drømt om og kaste lasso hele livet så er det å anbefale at en har en form for fanghekk på beite, da trenger en ikke stresse opp dyret med og jage det inn for og binde det opp. Tror en øker sjansen for drektighet om en ikke stresser opp dyret, men når dyrlegen kommer på gården så går du først med ei bøtte kraftfør og lurer dyra inn i fanghekken, en kan jo trenе litt på å fange dyra på forhånd også.

Lite tips: for all del se aldri på det dyret du egentlig skal ha tak i, da kan du være sikker på at alle i flokken følger etter deg unntatt det dyret du skulle ha.

Har i år også lagt inn en del embryoer, så jeg har skaffet meg litt hjelp til å påvise brunst, har sterilisert en okse som går med i flokken, syns

det har fungert veldig godt, en må bare være klar over at en ikke kastrerer oksen på vanlig måte, da mister den kjønnsdrifta.

En kan vel lure på hvorfor en skal tulle med denne insemineringen når en kan la gårdsoksen gjøre jobben?

De færreste har vel råd til å kjøpe seg en okse i verdenstoppen så det er vel en god grunn til at en har mulighet til og velge blant de beste oksene, særlig nå siste årene når vi har fått så mye god import säd. Sikkerheten på en sædtappa okse er mye større en på den gårdsoksen du kjøpte ny på våren, hvor bra den er ser du ikke på nærmere to år enda.

Mange ønsker vel å spe på inntekta med litt livdyrsalg, kanskje få inn en okse på teststasjonen på Staur som gjør det bra, da øker du jo kvaliteten på besetningen din dersom du setter på de beste kuene dine hvert år med säd etter en god okse.

Selv om det er lite sykdom blant storfe i Norge så er det alltid en viss fare med og ta inn dyr fra en annen besetning, säd og embryoer er i alle tilfeller eneste alternativet til og få inn nytt blod fra utlandet.

Ellers så må rådet være å se etter at dyra er i godt hold, men ikke for feite. At de har hatt tilgang på mineraltilskudd i løpet av vinteren, og ellers fri for parasitter.

Så får en nesten bare prøve seg frem og gjøre så godt en kan, jeg tror en har betalt for den jobben en gjør i lengden.

Arne Petter Meinich Børresen

